

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

2001

Julkaistu Helsingissä 24 päivänä tammikuuta 2001

N:o 19—27

SISÄLLYS

N:o		Sivu
19	Laki rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 1 ja 2 luvun muuttamisesta	57
20	Laki tutkintavankeudesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta	59
21	Laki poliisilain muuttamisesta	60
22	Laki pakkokeinolain 5 a luvun 3 §:n ja 6 luvun muuttamisesta	67
23	Laki tieliikennelain muuttamisesta	68
24	Laki tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta	70
25	Tasavallan presidentin asetus julkisesta veloitteesta lentoliikenteelle Maarianhaminan ja Tukholman alueen välillä	74
26	Tasavallan presidentin asetus Liikenneturvasta annetun asetuksen 22 §:n muuttamisesta	75
27	Tasavallan presidentin asetus liikenneturvallisuuksien ansiomitalista annetun asetuksen 6 §:n kumoamisesta	76

N:o 19

Laki

rangaistusten täytäntöönpanosta annetun lain 1 ja 2 luvun muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rangaistusten täytäntöönpanosta 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun lain (39/1889) 1 luvun 8 § ja 2 luvun 3 d §:n 1 momentti, 9 b §:n 3 momentti ja 9 c §, sellaisina kuin ne ovat 1 luvun 8 § ja 2 luvun 9 c § laissa 128/1995 ja 2 luvun 3 d §:n 1 momentti ja 9 b §:n 3 momentti laissa 364/1999, sekä
lisätään 1 lukuun uusi 8 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

8 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

- 1) vankeusrangaistuksen ja sakon muunto-

rangaistusten täytäntöönpanoon liittyvistä toimenpiteistä; sekä

2) vangin sijoittamisesta, toiminnasta ja järjestyksestä rangaistuslaitoksessa, menettelystä tässä laissa tarkoitettujen pakkotoimenpiteiden käyttämisessä, vangin yhteyksistä rangaistuslaitoksen ulkopuolelle sekä muusta vankeusrangaistuksen ja sakon muuntorangaistuksen täytäntöönpanon sisällöstä.

Täydentäviä säännöksiä 1 momentissa mainituista asioista annetaan tarvittaessa oikeusministeriön asetuksella.

HE 35/2000
HE 171/2000
LaVM 12/2000
EV 188/2000

8 a §

Säännökset vankeinhoidon ansiorististä sekä vankeinhoitolaitoksen tunnuskuvasta ja virkapuvusta

Vankeinhoidon ansiorististä säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Vankeinhoitolaitoksen tunnuskuvasta ja virkapuvusta säädetään oikeusministeriön asetuksella.

2 luku

Yleisiä säännöksiä vankeusrangaistuksesta ja sakon muuntorangaistuksesta

3 d §

Luotettavaksi katsottava vanki, jolla on päihdeongelma tai jolla voidaan olettaa olevan erityisiä vaikeuksia selviytyä vapaudessa, voidaan sijoittaa määräajaksi rangaistuslaitoksen ulkopuoliseen laitokseen tai vastaavaan yksikköön, jossa hän osallistuu päihdehuoltoon tai hänen selviytymismahdollisuuksiaan parantavaan muuhun tavoitteelliseen toimintaan. Luvan ehdoksi voidaan asettaa, että vanki pyydettyä antaa virtsa- tai sylkinäytteen taikka suorittaa puhalluskokeen. Sijoituksen ehtona on myös, että vanki suostuu siihen, että ulkopuolinen laitos tai vastaava yksikkö saa ilmoittaa vankilalle ehtojen rikkomisesta.

9 b §

Jos on syytä epäillä vangin olevan alkoholin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen, rangaistuslaitoksen johtaja voi pakkokeinoin säännösten estämättä päättää, että vangin on annettava virtsa- tai sylkinäyte taikka suoritettava puhalluskoe. Lisäksi valvomattoman tapaamisen, poistumis-, opinto- ja siviilityöluvan sekä laitoksen ulkopuolella järjestettävään tilaisuuteen osallistumisen ehdoksi voidaan asettaa, että vangin on vaadittaessa annettava virtsa- tai sylkinäyte taikka suoritettava puhalluskoe. Näytteen antamisesta tai kokeen suorittamisesta ei saa aiheutua tarpeetonta haittaa tutkittavalle. Vangilta, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy virtsa- tai sylkinäytteen antamisesta taikka puhalluskokeen suorittamisesta, voidaan ottaa verinäyte.

9 c §

Rangaistuslaitoksessa voi olla osastoja vangeille, jotka sitoutuvat olemaan käyttämättä alkoholia ja muita päihdyttäviä aineita sekä pyydettyä antamaan virtsa- tai sylkinäytteen taikka suorittamaan puhalluskokeen. Vanki, joka rikkoo sitoumuksensa, poistetaan osastolta. Oikeusministeriön päätöksellä myös koko rangaistuslaitos voidaan määrätä toimimaan tällaisena yksikkönä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2001.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 20

Laki

tutkintavankeudesta annetun lain 5 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan tutkintavankeudesta 19 päivänä heinäkuuta 1974 annetun lain (615/1974) 5 §:n
 4 momentti,
 sellaisena kuin se on laissa 365/1999, seuraavasti:

5 §

Jos on syytä epäillä tutkintavangin olevan alkoholin tai muun päihdyttävän aineen vaikutuksen alainen, rangaistuslaitoksen johtaja voi pakkokeinoin lain säännösten estämättä päättää, että vangin on annettava virtsa- tai sylkinäyte taikka suoritettava puhalluskoe. Lisäksi valvomattoman tapaamisen ehdoksi voidaan asettaa, että tutkintavangin on vaa-
 dittaessa annettava virtsa- tai sylkinäyte taik-

ka suoritettava puhalluskoe. Näytteen antamisesta tai kokeen suorittamisesta ei saa aiheutua tarpeetonta haittaa tutkittavalle. Tutkintavangilta, joka ilman pätevää syytä kieltäytyy virtsa- tai sylkinäytteen antamisesta taikka puhalluskokeen suorittamisesta, voidaan ottaa verinäyte.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2001.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 21

Laki

poliisilain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 7 päivänä huhtikuuta 1995 annetun poliisilain (493/1995) 11 §:n 2 momentti, 14 ja 17 §, 22 §, 24 §:n 1 momentti, 25 §, 28 §:n 1 momentti, 31 §, 32 §:n 2 momentti, 33 §, 36 §:n 1 momentti, 40 §:n 1 ja 2 momentti, 44 §:n 2 momentti, 52 ja 54 § sekä

lisätään 1 §:ään uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, lakiin uusi 10 a §, 18 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 531/1999, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momentiksi, lakiin uusi 31 a—31 d, 32 a—32 d ja 33 a § sekä 44 §:ään uusi 2 momentti, jolloin muutettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, seuraavasti:

1 §

Poliisin tehtävä

 Poliisi toimii turvallisuuden ylläpitämiseksi yhteistyössä muiden viranomaisten sekä alueella olevien yhteisöjen ja alueen asukkaiden kanssa.

10 a §

Rajatarkastus ja tullitoimenpiteet

Poliisimiehellä on laittomasti valmistetun, maahantuodun tai hallussapidetyn esineen tai aineen takavarikoimiseksi taikka laittoman maahantulon estämiseksi oikeus rajavartiolaitoksesta annetun lain (320/1999) mukaiseen rajatarkastukseen sekä tullilain (1466/1994) mukaisiin tullitoimenpiteisiin.

Poliisimiehellä on rajatarkastukseen kuuluvan toimenpiteen suorittamiseksi rajavartiolaitoksesta annetun lain 3 luvun 15 §:n 1

ja 2 momentissa, 16, 17 ja 21 §:ssä säädetyt toimivaltuudet sekä tullitoimenpiteen suorittamiseen sellainen toimivaltuus kuin tullilain 14 §:ssä tarkoitettulle muulle toimivaltaiselle viranomaiselle säädetään. Poliisimiehellä on sama oikeus rajatarkastukseen ja siihen kuuluvan toimenpiteen suorittamiseen myös niillä rajanylityspaikoilla, joilla poliisi tai tulliviranomainen hoitaa passintarkastuksen.

Jos tullitoimenpiteen suorittaminen edellyttää henkilönkatsastuksen tai muun kuin henkilön matkatavaroihin tai päällysvaatteisiin kohdistuvan tarkastuksen toteuttamista esitutkintaa suorittamatta, tällaisen toimenpiteen suorittamisessa noudatetaan, mitä tullilain 15 §:ssä säädetään. Toimenpiteestä päättää kuitenkin päällystöön kuuluva poliisimies.

11 §

Kiinniottaminen henkilön suojaamiseksi

 Jos 1 momentissa säädetyssä tarkoituksessa kiinni otettu on alle 18-vuotias, hänet on

viipymättä luovutettava huoltajalle tai, jolle se ole mahdollista, lastensuojeluviranomaiselle. Muun kiinni otetun on annettava poistua heti, kun kiinniottamisen tarve on lakannut, kuitenkin viimeistään 24 tunnin kuluttua kiinniottamisesta. Henkilö, jota ei ole päästetty vapaaksi kello 20 mennessä, saadaan kuitenkin pitää kiinniotettuna seuraavaan aamuun kello 8 saakka, jos siihen asunnon tai yösijan puuttumisen vuoksi tai muusta erityisestä syystä on aihetta.

14 §

Kotirauhan ja julkisrauhan piiriin kuuluvien alueiden suojaaminen

Poliisimiehellä on oikeus kotirauhan tai julkisrauhan suojaaman alueen tai paikan haltijan tai tämän edustajan pyynnöstä poistaa henkilö, joka ilman laillista oikeutta tunkeutuu, menee salaa tai toista harhauttamalla taikka kätkeytyy sinne tai jättää noudattamatta käskyn poistua sieltä.

Poliisimiehellä on oikeus poistaa 1 momentissa tarkoitettu alueelta tai paikalta siellä luvallisesti oleskeleva henkilö, jos tämä häiritsee muiden henkilöiden kotirauhaa tai julkisrauhaa taikka aiheuttaa siellä muulla tavoin huomattavaa häiriötä ja on perusteltua syytä epäillä, että häirintä toistuu.

Jos poistamisella ei todennäköisesti voitaisi estää häiriön toistumista, poliisimiehellä on oikeus ottaa häiritsijä kiinni ja pitää tämä säilössä. Kiinni otettua saa pitää säilössä vain niin kauan kuin on todennäköistä, että häiriö toistuu, kuitenkin enintään 12 tuntia kiinniottamisesta.

17 §

Toimenpiteiden suorittaminen

Edellä 13—16 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa saadaan huone tai säilytyspaikka avata voimakeinoja käyttäen. Toimenpiteen päätyttyä on avattu paikka sopivalla tavalla jälleen suljettava.

Etsintää 13 §:n nojalla ei ilman erityistä syytä saa toimittaa kello 21:n ja 6:n välisenä aikana.

Tämän lain 13—16 §:n nojalla suoritetuista toimenpiteistä on laadittava pöytäkirja tai tehtävä merkintä muuhun asiakirjaan.

18 §

Paikan ja alueen eristäminen

Poliisimiehellä on oikeus päällystään kuuluvan poliisimiehen määräyksestä ja kiireellisessä tapauksessa ilman määräystäkin eristää tai tyhjentää kotirauhan tai julkisrauhan suojaama alue, jos se on välttämätöntä henkeä tai terveyttä välittömästi uhkaavan vaaran torjumiseksi eikä alueella olevia voida muuten suojata.

22 §

Turvallisuustarkastus

Poliisimiehellä on oikeus kiinniottamisen, pidättämisen, vangitsemisen, säilöönottamisen ja henkilökohtaiseen vapauteen kohdistuvan virka-aputoimen yhteydessä tarkastaa henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei tällä ole hallussaan esineitä tai aineita, joilla hän voi vaarantaa säilyttämisen taikka aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille.

Henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat voidaan 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa tarkastaa myös hänen tunnistamistaan varten tarpeellisen asiakirjan löytämiseksi.

Poliisimiehellä on oikeus oikeudenkäyntiin sekä erityistä suojelua edellyttävään yleiseen kokoukseen, yleisötilaisuuteen tai muuhun vastaavaan tapahtumaan osallistuvien turvallisuuden varmistamiseksi tarkastaa tällaiseen tilaisuuteen saapuva tai sen välittömässä läheisyydessä oleskeleva henkilö ja hänen mukanaan olevat tavarat sen varmistamiseksi, ettei hänellä ole hallussaan sellaisia esineitä tai aineita, joilla voidaan aiheuttaa vaaraa tilaisuuteen osallistuvien turvallisuudelle.

Tuomioistuimen päätöksin järjestettävistä turvatarkastuksista säädetään turvatarkastuksista tuomioistuimissa annetussa laissa (1121/1999).

Edellä 1 ja 3 momentissa tarkoitettut vaa-

ralliset esineet tai aineet on tarvittaessa otettava tarkastettavalta pois.

24 §

Haltuunotetun omaisuuden käsittely

Edellä 22 §:n 5 momentin tai 23 §:n 1 momentin nojalla haltuun otetut esineet ja aineet on palautettava haltijalle 14 vuorokauden kuluessa, jollei asiassa tätä ennen ryhdytä hallussapitoa koskevan luvan peruuttamiseen taikka 2 tai 3 momentissa tarkoitettuun toimenpiteeseen. Edellä 23 §:n 2 momentin nojalla haltuun otettu omaisuus on aina palautettava, jollei kysymyksessä olevaa esinettä kokonaisuudessaan oteta sitä ennen 23 §:n 1 momentin nojalla poliisin haltuun.

25 §

Eläimen kiinniottaminen ja lopettaminen

Poliisimiehellä on oikeus ottaa kiinni tai lopettaa eläin, joka aiheuttaa vaaraa ihmisen hengelle tai terveydelle. Sama oikeus poliisimiehellä on, jos eläin aiheuttaa huomattavaa vahinkoa omaisuudelle tai vakavasti vaarantaa liikennettä. Eläin saadaan lopettaa myös, jos se on sellaisessa tilassa, että sen hengissä pitäminen olisi ilmeistä julmuutta sitä kohtaan.

28 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *teknisellä valvonnalla* yleisöön, ajoneuvojen kuljettajiin tai jalankulkijoihin kohdistuvaa, teknisellä laitteella tapahtuvaa katselua tai kuuntelua sekä äänen tai kuvan automaattista tallentamista;

2) *tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai hänen toimintaansa kohdistuvaa tiedonhankintaa;

3) *teknisellä tarkkailulla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön kohdistuvaa teknisellä laitteella tapahtuvaa kuuntelua ja äänen tallentamista (*tekninen kuuntelu*), katselua ja kuvaamista (*tekninen katselu*) sekä kulkuneu-

von tai tavarann liikkuksen seuranta (*tekninen seuranta*);

4) *peitetöiminnalla* jatkuvaa tai toistuvaa tiettyyn henkilöön tai henkilöryhmään taikka tämän toimintaan kohdistuvaa tiedonhankintaa ja soluttautumista, jossa tiedonhankinnan ja soluttautumisen paljastumisen estämiseksi käytetään harhauttavia tai peiteltyjä tietoja tai rekisterimerkintöjä taikka valmistetaan tai käytetään vääriä asiakirjoja;

5) *valeostolla* poliisin tekemää ostotarjoustusta laittomasti hallussa tai kaupankäynnin kohteena olevan esineen, aineen tai omaisuuden hallussapidon tai siihen kohdistuvan kaupankäynnin taikka esineen, aineen tai omaisuuden laittoman valmistuksen estämiseksi tai paljastamiseksi taikka edellä tarkoitettun esineen, aineen tai omaisuuden löytämiseksi taikka rikoksella saadun hyödyn takaisin saamiseksi;

6) *televalvonnalla* salassa pidettävien tunnistamistietojen hankkimista televiesteistä, jotka on lähetetty yleiseen tai muuhun telemarkkinalain (396/1997) soveltamisalaan kuuluvaan televerkkoon kytketystä teleliittymästä tai telepäätelaitteesta taikka vastaanotettu tällaiseen teleliittymään tai telepäätelaitteeseen, sekä tällaisen teleliittymän tai telepäätelaitteen tilapäistä sulkemista.

31 §

Teknisen tarkkailun edellytykset

Poliisimiehellä on oikeus kohdistaa vakiintuiseen asumiseen käytetyn huoneen tai tilan ulkopuolella olevaan henkilöön taikka kulkuneuvoon tai tavaraan teknistä tarkkailua, jos sen avulla voidaan perustellusti olettaa saatavan rikoksen torjumiseksi tarvittavia tietoja. Samoin edellytyksin teknistä tarkkailua saa lisäksi kohdistaa henkilöön, joka suorittaa rangaistusta rangaistuslaitoksessa taikka on pakkolaitokseen eristetty tai tutkintavanki, hänen ollessaan sellissään tai vankien käytössä olevissa laitoksen muissa tiloissa.

Tekniseen tarkkailuun käytettävä laite voidaan sijoittaa tiloihin, joissa tekninen tarkkailu on 1 momentin mukaan sallittu, jos tekninen tarkkailu sitä edellyttää. Poliisimiehellä on päällystään kuuluvan poliisimiehen

määräyksestä oikeus laitteen asentamiseksi ja poistamiseksi päästä kyseisiin tiloihin. Jos laite kuluttaa kulkuneuvon tai muun sijoituspaikan energiaa, vähäistä suuremmasta kulu- tuksesta on suoritettava korvaus.

Teknisen kuuntelun edellytyksenä on li- säksi, että henkilön käyttäytymisestä tai muu- toin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän rikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, tai huumausainerikokseen. Teknisen kat- selun ja teknisen seurannan edellytyksenä on vastaavasti, että henkilön käyttäytymisestä tai muutoin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän rikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on enemmän kuin kuusi kuukautta vankeutta, tai myötävaikuttavan tällaisen rik- oksen tekemiseen. Jos tekninen katselu kohdistuu 1 momentissa tarkoitettuun van- keinhoitolaitoksen huostassa olevaan henki- löön, edellytetään kuitenkin, että henkilön käyttäytymisestä tai muutoin voidaan perus- tellusti olettaa hänen syyllistyvän rikokseen, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään neljä vuotta vankeutta, tai huumausainerikok- seen.

Poliisimiehellä on oikeus välittömästi en- nen poliisitoimenpidettä ja sen aikana koh- distaa teknistä tarkkailua myös asunnossa olevaan henkilöön, jos tämä on välttämätöntä poliisitoimenpiteen turvalliseksi suorittami- seksi ja toimenpiteen suorittajan, kiinni otet- tavan tai suojattavan henkilön henkeä tai terveyttä uhkaavan välittömän vaaran torju- miseksi.

31 a §

Peitetoiminnan edellytykset

Poliisimiehellä on oikeus peitetoimintaan, jos se on tarpeen pakkokeinolain 5 a luvun 2 §:ssä tarkoitettujen rikollisen toiminnan estä- miseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi ja tiedonhankinnan kohteena olevan käyttäyty- misen perusteella tai muutoin on perusteltu aihe epäillä hänen syyllistyvän sanottuun rikokseen. Peitetoiminta asunnossa on sallit- tua, jos sisäänkäynti tai oleskelu tapahtuu asuntoa käyttävän aktiivisella myötävaikutuk- sella. Kotietsinnästä on kuitenkin voimassa, mitä pakkokeinolaissa säädetään.

Oikeus peitetoimintaan on myös silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu toiminta koko- naan tai osittain tapahtuu Suomen ulkopuo- lella, jos rikoksen vaikutukset voivat ilmetä myös Suomessa ja teosta Suomessa tehtynä voitaisiin tuomita rangaistus.

31 b §

Valeoston edellytykset

Poliisimiehellä on oikeus valeostoon, jos se on välttämätöntä kätkemisrikoksen taikka sellaisen rikoksen estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi, josta säädetty ankarin rangaistus on vähintään kaksi vuotta vankeutta, tai tällaisen rikoksen johdosta laittomasti hallussapidetyn tai kaupatun esineen, aineen taikka omaisuuden löytämiseksi tai tällaisella rikoksella saadun hyödyn takaisin saamiseksi.

Oikeus valeostoon on myös silloin, kun 1 momentissa tarkoitettu rikos kokonaan tai osittain tehdään Suomen ulkopuolella, jos rikos Suomessa tehtynä olisi rangaistava tai oikeuttaisi toimittamaan takavarikon tai va- kuustakavarikon.

31 c §

Televalvonnan edellytykset

Poliisimiehellä on oikeus rikoksen estämi- seksi tai paljastamiseksi kohdistaa televal- vontaa henkilön hallussa olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämäänsä teleliitty- mään tai telepätelaitteeseen taikka tilapäi- sesti sulkea tällainen liittymä tai laite, jos henkilön lausumien, uhkausten tai käyttäyty- misen perusteella taikka muutoin voidaan perustellusti olettaa hänen syyllistyvän rikok- seen, josta ei ole säädetty lievempää rangais- tusta kuin neljä kuukautta vankeutta, taikka automaattiseen tietojenkäsittelylaitteeseen kohdistuvaan rikokseen telepätelaitetta käyt- täen, laittomaan uhkaukseen, oikeudenkäy- tössä kuultavan uhkaamiseen tai huumausai- nerikokseen.

Poliisimiehellä on lisäksi oikeus televal- vontaan 18 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tai muussa tilanteessa, jos se on välttämätöntä henkeä tai terveyttä uhkaavan vaaran torju- miseksi.

31 d §

Kuuntelukiellot

Mitä pakkokeinolain 5 a luvun 10 §:ssä säädetään kielloista kohdistaa kuuntelua epäiltyyn, on voimassa myös tämän lain nojalla tapahtuvassa muussakin kuin epäiltyyn kohdistuvassa teknisessä kuuntelussa.

32 §

Teknisestä tarkkailusta päättäminen

Edellä 31 §:n 4 momentissa tarkoitetusta toimenpiteestä on viipymättä ilmoitettava päällystään kuuluvalla poliisimiehelle.

32 a §

Peitetoiminnasta ja valeostosta päättäminen sekä peitetoiminnan valvonta

Peitetoiminnasta ja siinä tehtävästä 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetusta rekisterimerkinnästä tai väärän asiakirjan valmistamisesta päättää sisäasiainministeriön määräämä poliisiyksikön päällikkö.

Valeostosta päättää päällystään kuuluva poliisimies.

Peitetoiminnasta päättäneen poliisiyksikön on laadittava toiminnasta selvitys sisäasiainministeriölle, joka antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen peitetoiminnan käytöstä.

32 b §

Televalvonnasta ja teknisestä tarkkailusta päättäminen tuomioistuimessa ja asian uusta käsittelystä

Televalvonnasta sekä teknisestä tarkkailusta 31 §:n 2 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa, joissa tekninen kuuntelu tai katselu edellyttää tarkkailuun käytettävän laitteen sijoittamista huoneeseen tai tilaan, jossa tarkkailtava oleskelee, tai tarkkailtavan käyttämän kulkuneuvon sisälle taikka jossa tekninen kuuntelu tai katselu kohdistuu vankeinhoitolaitoksen huostassa olevaan henkilöön, päättää pakkokeinolain 1 luvun 9 §:ssä

tarkoitettu tuomioistuimella tai muu tuomioistuimella, jossa asian käsittely sopivasti käy päinsä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu asia ratkaistaan kuulematta kuunneltavan tai katseltavan tilan haltijaa. Vankeinhoitolaitoksen huostassa olevaan henkilöön kohdistettavaa teknistä kuuntelua tai teknistä katselua koskevaa asiaa tuomioistuimessa käsiteltäessä rangaistuslaitoksen johtajalle on kuitenkin varattava tilaisuus tulla kuulluksi.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun asian käsittelystä on lisäksi soveltuvin osin voimassa, mitä pakkokeinolain 5 a luvun 5—9 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa sekä 12 ja 14 §:ssä säädetään.

32 c §

Poliisimiehen oikeus päättää kiiretilanteessa televalvonnasta ja teknisestä tarkkailusta

Päällystään kuuluvalla poliisimiehellä on oikeus päättää televalvonnan tai 32 b §:n 1 momentissa tarkoitetun teknisen tarkkailun aloittamisesta, jos toimenpide asian kiireellisuuden vuoksi on välttämätöntä suorittaa viivytyksettä. Tällöin toimenpiteestä on viipymättä ja viimeistään 24 tunnin kuluessa toimenpiteen aloittamisesta tehtävä ilmoitus 32 b §:n 1 momentissa tarkoitetulle tuomioistuimelle. Ilmoitukseen on liitettävä televalvontaa tai teknistä tarkkailua koskeva vaatimus, jos televalvontaa tai teknistä tarkkailua aiotaan jatkaa sen jälkeen, kun ilmoitus on saapunut tuomioistuimeen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu oikeus ei koske teknistä kuuntelua tai teknistä katselua, joka kohdistuu vankeinhoitolaitoksen huostassa olevaan henkilöön.

32 d §

Televalvonnan ja teknisen tarkkailun jatkaminen poliisimiehen päätettyä toimenpiteestä

Saatuun 32 c §:n 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tuomioistuimella voi kieltää televalvonnan tai teknisen tarkkailun jatkamisen taikka asettaa toimenpiteen käytölle rajoituksia tai tietojen käytölle tarpeellisiksi katsomiaan ehtoja.

Asian käsittelystä tuomioistuimessa on so-

veltuvin osin voimassa, mitä pakkokeinolain 5 a luvun 5—9 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa sekä 12 ja 14 §:ssä säädetään.

33 §

Tarkkailusta, teknisestä tarkkailusta ja televalvonnasta ilmoittaminen

Edellä 31 §:n 1 momentissa tarkoitettu teknisestä tarkkailusta tai mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettu tekniseen tarkkailuun käytettävän laitteen sijoittamisesta päättäneen poliisimiehen tai 32 c §:n nojalla televalvonnasta päättäneen tai tuomioistuimelle ilmoituksen tehneen poliisimiehen on teknisen tarkkailun tai televalvonnan päätyttyä ilmoitettava toimenpiteestä sen kohteena olleelle henkilölle, jolle ilmoittaminen vaaranna tiedonhankinnan tarkoitusta tai rikoksen esitutkintaa.

Tarkkailusta tai 31 §:n 4 momentissa tarkoitettu teknisestä tarkkailusta taikka näiden toimenpiteiden perusteista ei tarvitse tehdä ilmoitusta.

Edellä 31 §:ssä tarkoitettu teknisestä kuuntelusta sekä 32 b ja 32 c §:ssä tarkoitettu televalvonnasta on toimenpiteen suorittaneen poliisimiehen laadittava viipymättä pöytäkirja, josta säädetään tarkemmin asetuksella. Pöytäkirja on toimitettava sisäasiainministeriöön, joka antaa vuosittain eduskunnan oikeusasiamiehelle kertomuksen tässä momentissa tarkoitettuna teknisen kuuntelun ja televalvonnan käytöstä. Samalla on myös annettava selvitys teknisen tarkkailun käytöstä rangaistuslaitoksessa.

33 a §

Rekisterimerkinnän oikaisu

Edellä 28 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu rekisterimerkintä on oikaistava viipymättä sen jälkeen, kun oikaisu ei enää vaaranna tiedonhankinnan tarkoitusta tai rikoksen esitutkintaa.

36 §

Tietojen saanti yksityiseltä yhteisöltä tai henkilöltä

Poliisilla on oikeus saada päällystöön kuu-

luvan poliisimiehen pyynnöstä rikoksen esittämisestä tai selvittämiseksi tarvittavia tietoja yhteisön jäsentä, tilintarkastajaa, toimitusjohtajaa, hallituksen jäsentä tai työntekijää velvoittavan yritys-, pankki- tai vakuutuslainsuuden estämättä. Poliisilla on sama oikeus saada 37 §:ssä tarkoitettussa poliisitutkinnassa tarvittavia tietoja, jos tärkeä yleinen tai yksityinen etu sitä vaatii.

40 §

Poliisin antama virka-apu

Poliisin on annettava pyynnöstä muulle viranomaiselle virka-apua, jos niin erikseen säädetään. Poliisin on annettava virka-apua myös muulle viranomaiselle laissa säädetyn valvontavelvollisuuden toteuttamiseksi. Poliisi voi antaa virka-apua myös yksityiselle, jos se on välttämätöntä tämän laillisiin oikeuksiin pääsemiseksi ja oikeuden loukkaus on ilmeinen.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua virkaavun antamisen edellytyksenä on, että virka-apua pyytävää viranomaista estetään suorittamasta virkatehtäviään tai yksityistä estetään pääsemästä oikeuksiinsa ja oikeuksiin pääseminen edellyttää poliisivaltuuksien käyttöä.

44 §

Vaitiolo-oikeus

Poliisin henkilöstöön kuuluva ei ole todistajana tai muuten kuultaessa velvollinen ilmaisemaan valeostajana tai peitetoiminnassa toimineen henkilöllisyyttä, mikäli tiedon ilmaiseminen vaarantaisi todistelun kohteena olevan peitetoiminnan onnistumisen tai merkittävästi vaarantaisi valeostajana tai peitetoiminnassa toimineen tulevien vastaavanlaisten tehtävien hoitoa taikka jos tiedon ilmaise-
matta jättämiseen on muu erityisen painava syy.

Tuomioistuimien voi kuitenkin erittäin painavien syiden vaatiessa määrätä ilmaistavaksi 1 tai 2 momentissa mainitun tiedon, milloin virallinen syyttäjä ajaa syytettä rikoksesta,

josta saattaa seurata vankeutta kuusi vuotta tai ankarampi rangaistus. Tietoja antaneen henkilön taikka valeostajan tai peitetoiminnassa toimineen henkilöllisyyttä ei tällöinkään saa määrätä ilmaistavaksi, jos siitä ilmeisesti aiheutuisi vakavaa vaaraa hänen tai hänen läheistensä turvallisuudelle.

52 §

Poliisimääräykset

Erittäin tärkeän toiminnan tai omaisuuden turvaamiseksi taikka ihmisten suojaamiseksi sisäasiainministeriö voi, antamalla poliisimääräyksen, rajoittaa liikkumista tai oleskella turvattavassa tai suojattavassa kohteessa ja sen ympäristössä, kohteesta aiheutuvan tai siihen kohdistuvan vaaran vuoksi, taikka kieltää turvallisuutta vaarantavien esineiden tai aineiden tuonnin sinne. Kiellon tai rajoituksen rikkomisesta voidaan tuomita sakkoon, milloin teosta ei ole muualla laissa säädetty rangaistusta.

Tällainen sisäasiainministeriön päätös julkaistaan säädöskokoelmassa.

54 §

Tarkeimmat säännökset

Tasavallan presidentin asetuksella säädetään poliisin ansiorististä ja ansiomitalista.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään:

1) poliisimiehen poliisieettisestä valasta, poliisin toiminnallisista johtosuhteista, poliisi-

simiehen toimintavelvollisuudesta, poliisimiehen velvollisuudesta ilmoittautua palvelukseen ja toimintavalmiuteen määrittämisestä, erityisistä poliisitutkintaan eräissä tapauksissa liittyvistä tehtävistä, 47 §:ssä tarkoitettujen korvausten hakemisesta ja maksamisesta noudatettavasta menettelystä, poliisin tunnuskuvausta, virkapuvusta, virkamerkistä ja aseistuksesta;

2) kansainväliseen sopimukseen perustuvien toimivaltuuksien käytöstä tehtävistä ilmoituksista ja selvityksistä; sekä

3) poliisin, tullilaitoksen ja rajavartiolaitoksen tehtävien yhteensovittamisesta sekä näiden viranomaisten keskinäisestä yhteistoiminnasta ja virka-apumenettelystä.

Sisäasiainministeriö voi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä poliisivaltuuksien myöntämisestä, kiinni otettujen käsittelystä, haltuun otetun omaisuuden säilyttämisestä, poliisitutkinnan suorittamisesta, kulkuneuvon pysäyttämistä, automaattisesta tieliikenteen valvonnasta, voimakkeiden käyttämisestä, eläimen kiinniottamisesta, säilyttämisestä ja lopettamisesta, virka-avun antamisesta muissa kuin 1 momentin 3 kohdan mukaisissa tapauksissa, peitetoiminnan, valeoston ja televalvonnan järjestämisestä ja valvonnasta sekä poliisitoimenpiteiden kirjaamisesta.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001. Lain 54 §:n 2 momentin 2 kohta tulee kuitenkin voimaan asetuksella säädettävänä ajankohtana.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sisäasiainministeri *Ville Itälä*

N:o 22

L a k i**pakkokeinolain 5 a luvun 3 §:n ja 6 luvun muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä huhtikuuta 1987 annetun pakkokeinolain (450/1987) 5 a luvun 3 §:n
 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 402/1995, sekä
lisätään 6 lukuun uusi 7 § seuraavasti:

5 a luku

Telekuuntelu, televalvonta ja tekninen tarkkailu

3 §

Televalvonnan edellytykset

Kun on syytä epäillä jotakuta

1) rikoksesta, josta ei ole säädetty lievempää rangaistusta kuin neljä kuukautta vankeutta,

2) automaattiseen tietojenkäsittelyjärjestelmään kohdistuneesta rikoksesta, joka on tehty telepäätelaitetta käyttäen, laittomasta uhkauksesta, oikeudenkäytössä kuultavan uhkaamisesta tai huumausainerikoksesta, tai

3) edellä mainittujen rikosten rangaistavasta yrityksestä,
 esitutkintaviranomaiselle voidaan antaa lupa kohdistaa televalvontaa epäillyn hallussa

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

olevaan tai hänen oletettavasti muuten käyttämänsä teleliittymään taikka tilapäisesti sulkea tällainen liittymä, jos televalvonnalla saatavilla tiedoilla tai teleliittymän sulkemisella voidaan olettaa olevan erittäin tärkeä merkitys rikoksen selvittämiseksi.

6 luku

Muut pakkokeinot

7 §

Peitetoiminta ja valeosto

Peitetoiminnasta ja valeostosta säädetään poliisilaissa siltäkin osin kuin niitä voidaan käyttää rikosten selvittämisessä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2001.

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Sisäasiainministeri *Ville Itälä*

N:o 23

Laki**tieliikennelain muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 3 päivänä huhtikuuta 1981 annetun tieliikennelain (267/1981) 6 §, 25 §:n 3 momentti sekä 48 §:n 1 ja 2 momentti,
 sellaisina kuin niistä ovat 25 §:n 3 momentti ja 48 §:n 2 momentti laissa 449/1989, seuraavasti:

6 §

Esteetön kulku hälytysajoneuville ja kulkueelle

Säädetyt ääni- ja valomerkkejä antavalle hälytysajoneuville sekä sanottuja merkkejä antavan poliisiajoneuvon vetämälle saattueelle on liikenteen ohjauslaitteilla annetuista ohjeista riippumatta annettava esteetön kulku. Tällöin on tarvittaessa väistyttävä syrjään ja pysähdyttävä.

Tienkäyttäjät ei saa keskeyttää tai muuten estää sotilasosaston, saattueen, valvotun lapsiryhmän tai muun järjestäytyneen kulkueen etenemistä. Tämä ei kuitenkaan koske säädetyt ääni- ja valomerkkejä antavan hälytysajoneuvon kuljettajaa.

25 §

Nopeusrajoitukset

Hälytysajoneuvon, liikenteen valvontaan taikka poliisin, rajavartiolaitoksen tai tullin

HE 72/2000
 LiVM 8/2000
 EV 129/2000

virgatehtävään käytettävän ajoneuvon kuljettaja sekä poliisiajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvan ajoneuvon kuljettaja saa ylittää tässä pykälässä tarkoitetun suurimman sallitun nopeuden, jos tehtävän kiireellisyys sitä välttämättä edellyttää.

48 §

Poikkeussäännökset

Hälytysajoneuvon ja poliisiajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvan ajoneuvon kuljettaja saa kiireellisessä tehtävässä tarpeellista varovaisuutta noudattaen ja säädetyt ääni- ja valomerkkejä antaen poiketa niistä liikennesäännöistä, jotka eivät erityisesti koske häntä. Hänen on kuitenkin annettava esteetön kulku junalle ja muulle rautatiekiskoilla kulkevalle laitteelle.

Säädetyt valomerkkejä antavaa hälytysajoneuvoa ja poliisin, rajavartiolaitoksen taikka tullin virkatehtävässä olevaa ajoneuvoa sekä sanottuja merkkejä antavan poliisiajoneuvon vetämään saattueeseen kuuluvaa ajo-

neuvoa saa, milloin tehtävä välttämättä sitä edellyttää, erityistä varovaisuutta noudattaen kuljettaa sellaisella tiellä, tien osalla tai alueella, jolla ajaminen muutoin on kielletty.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2001.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 24

Laki**tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkinnasta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan liikenneturvallisuuden lisäämiseksi suoritettavaan tie- ja maastoliikenneonnettomuuksien tutkintaan.

Tätä lakia ei sovelleta tutkintaan, jos onnettomuustutkintakeskus on päättänyt onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain (373/1985) mukaisen tutkinnan aloittamisesta. Tämän lain mukaisesti käynnistetty tutkinta on tällöin keskeytettävä. Jos tässä laissa tarkoitettu liikenneonnettomuus tutkitaan onnettomuuksien tutkinnasta annetun lain mukaisesti, tutkinnan tiedot ovat myös tämän lain mukaisen tutkintajärjestelmän käytettävissä.

2 §

Tutkinnan sisältö

Tutkinnassa selvitetään liikenneonnettomuuden kulku, riskitekijät, seuraukset ja olosuhteet liikenneonnettomuuden syiden selvittämiseksi ja niistä johtuvien onnettomuuksien ehkäisemiseksi vastaisuudessa.

HE 145/2000
LiVM 10/2000
EV 158/2000

Tutkinnan perusteella tehdään tarvittavat esitykset liikenneturvallisuustoimenpiteiksi.

3 §

Tutkinnan organisaatio

Tässä laissa tarkoitettua tutkintaa varten on liikenne- ja viestintäministeriön asettama liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunta sekä tarvittava määrä tutkijalautakuntia.

Liikennevakuutuskeskus huolehtii liikenneonnettomuuksien tutkinnan ylläpitämisestä, yleisestä järjestämisestä, suunnittelusta ja koulutuksesta siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.

Neuvottelukunta ja tutkijalautakunnat toimivat Liikennevakuutuskeskuksen yhteydessä.

2 luku

Liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunta ja tutkijalautakunnat

4 §

Liikenneonnettomuuksien tutkinnan neuvottelukunta

Liikenneonnettomuuksien tutkinnan neu-

vottelukunta on toimintaan osallistuvien tahojen yhteistyöelin, joka ohjaa tutkintatoimintaa. Tässä tarkoituksessa neuvottelukunta:

1) päättää liikenneonnettomuuksien tutkinnan päälinjoista ja tavoitteista;

2) tekee liikenne- ja viestintäministeriölle esityksen seuraavan vuoden liikenneonnettomuustutkintaa koskevaksi toimintasuunnitelmaksi;

3) valvoo toimintasuunnitelman toteutumista; ja

4) hyväksyy työjärjestyksen, joka koskee liikenneonnettomuuksien tutkintatoiminnan yksityiskohtaista järjestämistä ja siihen osallistuvien henkilöiden tehtäviä.

Neuvottelukunnan muista tehtävistä säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

Neuvottelukunnassa ovat edustettuina liikenne- ja viestintäministeriö, sisäasiainministeriö, sosiaali- ja terveysministeriö, oikeusministeriö, opetusministeriö, Tiehallinto, Ajo-neuvohallintokeskus ja Liikennevakuutuskeskus. Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin muista neuvottelukunnassa edustettuina olevista tahoista. Neuvottelukunta voi kutsua asiantuntijoita.

Liikenne- ja viestintäministeriö asettaa neuvottelukunnan kolmeksi vuodeksi kerrallaan ja määrää sen jäsenet ja näille kullekin henkilökohtaisen varajäsenen toimintaan osallistuvien tahojen ehdotuksesta. Jäsenistä määrätään yksi puheenjohtajaksi ja yksi varapuheenjohtajaksi.

Puheenjohtaja kutsuu neuvottelukunnan koolle. Neuvottelukunta on päätösvaltainen, kun kokouksen puheenjohtajan lisäksi vähintään puolet muista jäsenistä on saapuvilla.

5 §

Tutkijalautakunta

Tässä laissa tarkoitettun onnettomuustutkinnan suorittavat tutkijalautakunnat. Tutkijalautakunnassa on puheenjohtaja, varapuheenjohtaja ja riittävä määrä jäseniä, joiden tulee edustaa liikenneonnettomuuksien tutkinnan kannalta riittävää asiantuntemusta. Tutkijalautakunnat ovat tutkintaa suorittaessaan itsenäisiä tutkinnan riippumattomuuden ja puolueettomuuden turvaamiseksi.

Neuvottelukunta asettaa tutkijalautakunnat

viideksi vuodeksi kerrallaan ja määrää niiden toimialueet. Samalla neuvottelukunta nimittää lautakunnan jäsenet ja määrää yhden heistä puheenjohtajaksi.

Tutkijalautakunnan tilapäisestä täydentämisestä sekä asiantuntijan käytöstä tutkinnassa samoin kuin tutkijalautakunnan kokoonpanosta ja tutkinnan suorittamisesta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

6 §

Esteellisyys

Tutkijalautakunnan jäsen ja asiantuntija on esteellinen:

1) jos hän tai hänen lähisukulaisensa on kärsinyt vahinkoa tutkittavana olevassa liikenneonnettomuudessa tai hänen lähisukulaisensa on saanut siinä surmansa;

2) jos hän tai hänen lähisukulaisensa voi joutua liikenneonnettomuudesta tai siitä aiheutuneesta vahingosta vastuuseen;

3) jos tutkinnasta tai sen tuloksista on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen lähisukulaiselleen; tai

4) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa tutkinnassa muusta erityisestä syystä vaarantuu.

Lähisukulaisella tarkoitetaan tätä lakia sovellettaessa hallintomenettelylain (598/1982) 10 §:n 2 momentissa mainittuja henkilöitä. Esteellisyyden vaikutuksista on soveltuvin osin voimassa, mitä hallintomenettelylain 11 §:ssä säädetään.

Neuvottelukunnan jäsenen ja asiantuntijan esteellisyyteen sovelletaan hallintomenettelylakia.

3 luku

Tutkinta

7 §

Yhteistoiminta

Tutkinta suoritetaan yhteistoiminnassa samassa asiassa esitutkintaa tai kuolemansyyn tutkintaa suorittavan poliisin kanssa siinä laajuudessa kuin se on liikenneonnettomuuden tutkinnan kannalta tarkoituksenmukaista.

8 §

Tutkintaedellytysten turvaaminen

Tutkijalautakunnan jäsenillä ja muilla 5 §:ssä tarkoitetuilla tutkintaan osallistuvilla on oikeus päästä onnettomuuspaikalle ja toimittaa siellä tutkimuksia.

Tutkijalautakunnalla on oikeus saada poliisilta virka-apua onnettomuuspaikan eristämiseksi.

9 §

Asiakirjat ja esineet

Tutkijalautakunnalla on oikeus tarkastaa esineitä sekä perehtyä sellaisiin viranomaisen asiakirjoihin sekä tiehen ja ajoneuvoihin liittyviin muihin asiakirjoihin, joilla on todennäköisesti merkitystä tutkinnassa.

Tutkijalautakunta saa tehdä tarkastettaville esineille kokeita ja irrottaa esineistä osia sekä ottaa näytteitä, milloin se on tutkimusten vuoksi tarpeellista.

10 §

Oikeus saada tietoja

Tutkijalautakunnalla on sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta säädetään, oikeus saada viranomaisilta, laitoksilta tai muilta julkista tehtävää hoitavilta:

1) liikenneonnettomuuteen osallisen terveydentilaa koskevat tiedot, joilla voi olla olennaista vaikutusta onnettomuuden syiden selvittämisessä; ja

2) muut tutkinnan toimittamiseksi tarpeelliset tiedot.

Tutkijalautakunnalla on oikeus saada 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut tiedot myös yksityiseltä terveyden- ja sairaanhoitoa harjoittavalta yhteisöltä tai toimintayksiköltä tai terveydenhuollon ammattihenkilöltä.

11 §

Tutkintaselostus

Tutkinnasta laaditaan tutkintaselostus. Tut-

kintaselostus sisältää selostuksen onnettomuuden kulusta, onnettomuuteen johtaneista tekijöistä ja onnettomuuden seurauksista sekä tutkijalautakunnan suositukset turvallisuustoimenpiteiksi.

Tutkijalautakunnat voivat tehdä viranomaisille aloitteita suositusten mukaisiksi turvallisuustoimenpiteiksi. Myös neuvottelukunta voi päättää asiaa koskevien esitysten tekemisestä.

Liikennevakuutuskeskus arkistoi tutkintaselostukset ja niihin liittyvät asiakirjat.

4 luku

Onnettomuustietojen rekisteröinti

12 §

Liikenteen onnettomuustietorekisteri

Liikenneturvallisuustutkimusta ja muita liikenneturvallisuutta edistäviä tehtäviä varten Liikennevakuutuskeskus pitää onnettomuustietorekisteriä.

13 §

Onnettomuustietorekisterin tiedot

Onnettomuustietorekisteriin talletetaan henkilön tunnistetietojen lisäksi ne onnettomuustutkinnassa tarpeellisiksi katsotut tiedot, jotka koskevat:

1) henkilön terveydentilaa;

2) tieliikenteen tietojärjestelmästä annetussa laissa (819/1989) tarkoitettuja liikennerekistereitä;

3) muita 10 §:n nojalla saatuja tietoja; sekä

4) muutoin saatuja onnettomuuteen liittyviä tietoja.

Onnettomuustietorekisteristä saadaan sen estämättä, mitä tietojen salassapidosta erikseen säädetään, luovuttaa tietoja käytettäväksi tieteellisessä ja tilastollisessa tutkimuksessa sekä viranomaisille käytettäväksi liikenneturvallisuustyössä.

Henkilön rekisteritiedot poistetaan rekisteristä kymmenen vuoden kuluttua sen vuoden päättymisestä, jonka aikana tutkintaselostus on annettu.

5 luku

Erinäiset säännökset

14 §

Virkavastuu

Tutkijalautakunnan ja neuvottelukunnan jäsenen ja asiantuntijaan sekä Liikennevakuutuskeskuksen toimihenkilöön heidän hoidaessaan tämän lain mukaisia tehtäviä sovelletaan rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

15 §

Vaitiolovelvollisuus

Tutkinnassa ilmi tulleisiin tietoihin sovelletaan mitä tietojen salassapidosta erikseen säädetään.

Rangaistus salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 38 luvun 1 tai 2 §:n nojalla, jollei teko ole rangaistava rikoslain 40 luvun 5 §:n mukaan tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

16 §

Toiminnan rahoitus, valvonta sekä toimintasuunnitelman vahvistaminen

Liikenneonnettomuuksien tutkinnasta aiheutuvien kustannusten kattamiseen voidaan käyttää liikennevakuutuslain (279/1959) 18 a §:n 1 momentin mukaisella liikennetur-

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

vallisuuden edistämiseen tarkoitetulla maksulla kerättyjä varoja.

Toiminnan rahoitukseen voidaan käyttää myös muita tähän tarkoitukseen osoitettuja varoja.

Liikenne- ja viestintäministeriö valvoo liikenneonnettomuuksien tutkintatoimintaa ja vahvistaa liikenneonnettomuustutkintaa koskevan toimintasuunnitelman.

17 §

Korvaukset

Edellä 9 §:n 2 momentissa tarkoitetuista toimenpiteistä aiheutuneesta vahingosta suoritetaan 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitetuista varoista täysi korvaus.

18 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tutkijalautakunnan työstä maksettavien palkkoiden ja korvausten yleisistä perusteista.

Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta annetaan valtioneuvoston asetuksella.

19 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä loka-kuuta 2001.

Ennen tämän lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöön panemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin.

Liikenne- ja viestintäministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 25

Tasavallan presidentin asetus**julkisesta velvoitteesta lentoliikenteelle Maarianhaminan ja Tukholman alueen välillä**

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministerin esittelystä, säädetään 16 päivänä elokuuta 1991 annetun Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 32 §:n nojalla, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1556/1994, ja Ahvenanmaan maakuntahallituksen suostumuksella:

1 §

Yhteisön lentoliikenteen harjoittajien pääsystä yhteisön sisäisen lentoliikenteen reiteille annetussa neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 2408/92 tarkoitetut hallintotehtävät, jotka koskevat julkista velvoitetta lentoliikenteelle Maarianhaminan ja Tukholman alueen välillä,

sekä muut hallintotehtävät, jotka johtuvat velvoitteesta, hoitaa Ahvenanmaan maakuntahallitus.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2001.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Oikeusministeri *Johannes Koskinen*

N:o 26

Tasavallan presidentin asetus**Liikenneturvasta annetun asetuksen 22 §:n muuttamisesta**

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministerin esittelystä,

muutetaan Liikenneturvasta 13 päivänä marraskuuta 1987 annetun asetuksen (843/1987) 22 § seuraavasti:

22 §

Liikenneturvan hallinnon ja tilien tarkastamista varten Liikenneturvalla tulee olla kaksi tilintarkastajaa, joiden tulee olla joko Keskuskauppakamarin hyväksymiä tilintarkastajia tai julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajan tutkinnon (JHTT-tutkinto) suorittaneita tilintarkastajia. Tilintarkastajista toisen valitsee keskusjärjestön kokous ja toisen

määrää liikenne- ja viestintäministeriö. Kummallekin tilintarkastajalle valitaan tai määrätään myös varamies.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2001.

Tätä asetusta sovelletaan tilintarkastajiin, jotka valitaan tai määrätään tehtävään asetuksen voimaantulon jälkeen.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti**TARJA HALONEN**Liikenne- ja viestintäministeri *Olli-Pekka Heinonen*

N:o 27

Tasavallan presidentin asetus
liikenneturvallisuusalan ansiomitalista annetun asetuksen 6 §:n kumoamisesta

Annettu Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan presidentin päätöksen mukaisesti, joka on tehty liikenne- ja viestintäministerin esittelystä, säädetään:

1 §

Tällä asetuksella kumotaan liikenneturvallisuusalan ansiomitalista 22 päivänä toukokuuta 1992 annetun asetuksen (445/1992) 6 §.

2 §

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä helmikuuta 2001.

Helsingissä 19 päivänä tammikuuta 2001

Tasavallan Presidentti
TARJA HALONEN

Liikenne- ja viestintäministeri *Olli-Pekka Heinonen*